

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Гарант освітньої програми

 Леся БАРАБАШ
«___» _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи наукових досліджень у фінансах

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування

Факультет: економіки і підприємництва

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах» для здобувачів вищої освіти спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування». Умань: Уманський НУ, 2025. 17 с.

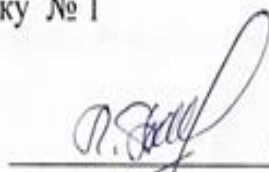
Розробник: Катерина МЕЛЬНИК, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент

 Катерина МЕЛЬНИК

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри

 Олена ПРОКОПЧУК
(підпис)

«28» серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від « 29» серпня 2025 року № 1

Голова

 Руслан МУДРАК
(підпис)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 5	Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право	обов'язкова	
	Спеціальність: D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2		2-й	2-й
Тем - 10		Семестр:	
		2-й	2-й
		Лекцій:	
Загальна кількість годин - 150		20 год.	8 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3 самостійної роботи студента - 3,5	Освітній рівень: Бакалавр Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування	Практичні, семінарські:	
		30 год.	4 год.
		Самостійна робота:	
		100	138
		Вид контролю: екзамен	

2.Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті (схвалено Вченою радою УНУС, протокол №1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8).

Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень у фінансах» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право.

Метою дисципліни є: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні професійні завдання та вирішувати прикладні проблеми сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що характеризуються комплексністю та певною невизначеністю умов, з орієнтацією на аграрний сектор економіки України.

Завдання дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах»:

- розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю D2 Фінанси, банківська

справа, страхування та фондовий ринок, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави;

- знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

- визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі повинні:

- знати:

- особливості організації, проведення і методологію наукового дослідження;

- основні методи наукового пізнання;

- поширені види і джерела наукової інформації;

- загальні вимоги до оформлення наукових досліджень.

- уміти:

- здійснювати наукову діяльність;

- володіти методологічними і методичними основами наукового дослідження;

- вирішувати практичні завдання у професійній діяльності;

- працювати з літературними джерелами, виступати із доповідями, демонструючи знання, отримані на лекції та під час самостійної підготовки, брати участь у дискусіях.

Предметом навчальної дисципліни є система загальних принципів і підходів наукового пізнання, методи, технології пізнання, що пов'язані з науковою та практичною професійною діяльністю у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми: вивчення змісту навчальної дисципліни базується на освоєнні навчальних дисциплін:

Пререквізити	Постреквізити
Вступ до спеціальності	Гроші та кредит
	Статистика фінансового сектору

Вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах» передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань D Бізнес, управління та право (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			

ЗК 09	Здатність бути критичним і самокритичним	ПРН 23	Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
ЗК 13	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	ПРН 21	Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави
		ПРН 22	Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК14	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань, природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	ПРН 21	Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави
		ПРН 22	Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
		ПРН 23	Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК11	Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку	ПРН 21	Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави
		ПРН 22	Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
		ПРН 23	Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Основи наукових досліджень у фінансах», наведено в табл. 2.2-2.3.

Таблиця 2.2

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Основи наукових досліджень у фінансах»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1. Комунікація			
1.1	Переконливе донесення до фахівців та нефахівців використання основних методів та методології наукових досліджень у сфері фінансів у їх подальшій науковій діяльності	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
1.2	Презентація основних видів наукових досліджень у сфері фінансів, їх зміст та вимоги, враховуючи ключові аспекти наукових досліджень		
1.3	Ведення діалогу про основні методології та методи наукових досліджень, забезпечуючи зрозумілість для всіх учасників незалежно від їхнього рівня знань		
2. Автономія та відповідальність			
2.1	Розуміння особистої відповідальності за наукові дослідження та наукові висновки і рекомендації у сфері економічних досліджень , які можуть суттєво вплинути на розвиток сучасної науки.	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
2.2	Здатність автономно вибирати , приймати управлінські рішення, що до вибору методології і методів наукових досліджень, враховуючи глобальні ринкові умови та трансформаційні зміни в економіці		
2.3	Здатність до подальшого навчання та вдосконалення знань в аспекті наукових досліджень		

Таблиця 2.3

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з
навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах»**

Програмний результат навчання		Методи навчання	Методи контролю
ПРН 21	Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого	Лекційні та практичні заняття, дискусія, мозковий штурм, самонавчання у середовищі Moodle	Усне опитування, експрес-контроль, тестування у середовищі Moodle, участь у дискусії, виконання індивідуальних ситуативних

	розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави		завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 22	Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	Лекційні та практичні заняття, дискусія, самостійна робота з виконання ситуативних завдань, підготовка рефератів і презентацій	Усне опитування, експрес-контроль, тестування у середовищі Moodle, виконання індивідуальних і командних ситуативних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 23	Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя	Лекційні та практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій	Усне опитування, експрес-контроль, тестування у середовищі Moodle, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних ситуативних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. Орієнтована структура навчальної дисципліни

1. Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Змістовний модуль 1. Теоретичні і методологічні основи та організація науково-дослідної роботи в сфері фінансів								
Тема 1. Наука і наукові дослідження в умовах ринкової економіки. Основи фінансової науки.	15	2	3	10	15			15
Topic 2. Directions and technology of scientific financial research in the context of transformational changes and European integration	15	2	3	10	15			15
Тема 3. Теоретичні та методологічні основи та методи наукових досліджень у сфері фінансів	15	2	3	107	15	1		14
Тема 4. Особливості організації та проведення науково-дослідної роботи здобувачів, її форми і роль у підготовці фахівців у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	15	2	3	10	15	1	2	12
Тема 5. Зміст і етапи науково-дослідної роботи у сфері фінансів	15	2	3	10	15	1		14
Разом за змістовним модулем 1	75	10	15	50	75	3	2	70
Змістовний модуль 2. Інформаційне забезпечення та логіка проведення наукового дослідження в сфері фінансів								
Тема 6. Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження	15	2	3	10	15	1		14
Тема 7. Узагальнення та оформлення результатів	15	2	3	10	15	1	1	13

наукового дослідження								
Тема 8. Апробація та публікація результатів наукового дослідження у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	15	2	3	10	15	1		14
Тема 9. Критерії оцінювання науковості	15	2	3	10	15	1		14
Тема 10. Етика наукової діяльності	15	2	3	10	15	1	1	13
Разом за змістовним модулем 2	75	10	15	50	75	5	2	68
Усього годин	150	20	30	100	150	8	4	138

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні та методологічні основи та організація науково-дослідної роботи в сфері фінансів

Тема 1. Наука і наукові дослідження в умовах ринкової економіки. Основи фінансової науки.

- 1.1. Поняття, функції і значення науки
- 1.2. Організація науки і наукових досліджень в Україні
- 1.3. Еволюція та сучасність фінансової науки
- 1.3. Склад та підготовка наукових кадрів

Topic 2. Directions and technology of scientific financial research in the context of transformational changes and European integration

- 2.1. The objective necessity of scientific research in the field of finance at the present stage of development
- 2.2. Types and classification of economic sciences
- 2.3. General problems of the development of financial science at the present stage

Тема 3. Теоретичні та методологічні основи і методи наукових досліджень у сфері фінансів

- 3.1. Поняття, мета, особливості науково-дослідної роботи
- 3.2. Класифікація об'єктів наукового дослідження
- 3.3. Класифікація наукових досліджень
- 3.4. Принципи організації наукової праці
- 3.5. Вимоги ергономіки щодо організації наукової праці
- 3.6. Загальні методи наукових досліджень
- 3.7. Спеціальні методи наукових досліджень в економіці
- 3.8. Економіко - статистичні методи наукових досліджень

Тема 4. Науково-дослідна робота здобувачів, її форми і роль у підготовці фахівців у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

- 4.1. Поняття, мета та завдання науково-дослідної роботи студентів у підготовці спеціалістів для сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
- 4.2. Види та форми науково-дослідної роботи здобувачів
- 4.3. Організація роботи студентського наукового гуртка
- 4.4. Керівництво, планування та облік науково-дослідної роботи здобувачів

Тема 5. Зміст і етапи науково-дослідної роботи у сфері фінансів

- 5.1. Процес наукового дослідження в економіці та його характеристика
- 5.2. Наукова проблема та обґрунтування теми дослідження. Гіпотези у наукових дослідженнях
- 5.3. Критерії вибору теми наукового дослідження, порядок її конкретизації і затвердження
- 5.4. Бібліотека - інтелектуальний центр наукових досліджень. Структура і організація економічної бібліографії

Змістовний модуль 2. Інформаційне забезпечення та логіка проведення наукового дослідження в сфері фінансів

Тема 6. Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження

- 6.1. Поняття та класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень. Роль і функції інформації
- 6.2. Економічна інформація, її класифікація та призначення у науково- дослідному процесі
- 6.3. Вибір об'єкта обстеження та визначення системи показників, що підлягають збору в процесі спостереження
- 6.4. Організація збору і документальне оформлення інформації
- 6.5. Порядок обробки інформації в економічних дослідженнях. АСУ обробки інформації на ЕОМ та застосування їх у наукових дослідженнях
- 6.6. Проведення аналітичної роботи в науково - дослідному процесі

Тема 7. Узагальнення та оформлення результатів наукового дослідження

- 7.1. Систематизація результатів наукового економічного дослідження
- 7.2. Форми подання цифрового та ілюстративного матеріалу
- 7.3. Бібліографічний опис джерел, використаних у науковому дослідженні
- 7.4. Ефективність результатів наукових досліджень, їх критерії та оцінка

Тема 8. Апробація та публікація результатів наукового дослідження у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

- 8.1. Загальні вимоги до тез наукової доповіді
- 8.2. Типи тез, класифікація способів та алгоритм написання тез
- 8.3. Приклад написання тез наукової доповіді
- 8.4. Методика підготовки доповіді на конференції
- 8.5. Поняття та сучасні види наукових статей
- 8.6. Методика написання наукової статті

Тема 9. Критерії оцінювання науковості

- 9.1. Теоретичне розкриття критеріїв науковості
- 9.2. Проблеми оцінювання наукової діяльності
- 9.3. Показники для оцінювання науковості
- 9.4. Наукометричні бази даних
- 9.5. Електронні наукові публікації в системі наукометрії

Тема 10. Етика наукової діяльності

- 10.1. Поняття та основні складові етики наукової діяльності
- 10.2. Основні принципи та норми етики науки
- 10.3. Практичне використання етичних принципів у науковій діяльності здобувачів
- 10.4. Академічна доброчесність. Плагіат у наукових публікаціях: види та сервіси перевірки тексту на унікальність

5.Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
Змістовний модуль 1. Теоретичні та методологічні основи та організація науково-дослідної роботи в сфері фінансів		
Тема 1. Наука і наукові дослідження в умовах ринкової економіки. Основи фінансової науки.	3	
Topic 2. Directions and technology of scientific financial research in the context of transformational changes and European integration	3	

Тема 3. Теоретичні та методологічні основи т методи наукових досліджень у сфері фінансів	3	
Тема 4. Науково-дослідна робота здобувачів, її форми і роль у підготовці фахівців у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	3	2
Тема 5. Зміст і етапи науково-дослідної роботи у сфері фінансів	3	
Змістовний модуль 2. Інформаційне забезпечення та логіка проведення наукового дослідження в сфері фінансів		
Тема 6. Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження	3	
Тема 7. Узагальнення та оформлення результатів наукового дослідження	3	1
Тема 8.. Апробація та публікація результатів наукового дослідження у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	3	
Тема 9. Критерії оцінювання науковості	3	
Тема 10. Етика наукової діяльності	3	1
Разом	30	4

6. Теми семінарських занять (не передбачено)

7. Теми лабораторних занять (не передбачено)

8.Самостійна робота

Для опанування матеріалу навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах» окрім лекційних та практичних занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу необхідно приділяти самостійній роботі

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
Змістовний модуль 1. Теоретичні та методологічні основи та організація науково-дослідної роботи в сфері фінансів		
Тема 1. Наука і наукові дослідження в умовах ринкової економіки. Основи фінансової науки.	10	15
Торіс 2. Directions and technology of scientific financial research in the context of transformational changes and European integration	10	15
Тема 3. Теоретичні та методологічні основи т методи наукових досліджень у сфері фінансів	7	14
Тема 4. Науково-дослідна робота здобувачів, її форми і роль у підготовці фахівців у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	9	12
Тема 5. Зміст і етапи науково-дослідної роботи у сфері фінансів	9	14
Змістовний модуль 2. Інформаційне забезпечення та логіка проведення наукового дослідження в сфері фінансів		
Тема 6. Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження	10	14
Тема 7. Узагальнення та оформлення результатів наукового дослідження	10	13
Тема 8.. Апробація та публікація результатів наукового дослідження у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	7	14
Тема 9. Критерії оцінювання науковості	9	14
Тема 10. Етика наукової діяльності	9	13
Разом	100	138

Основні види самостійної роботи здобувача:

1. Вивчення додаткової літератури
2. Робота з довідковими матеріалами
3. Підготовка до практичних занять
4. Підготовка до модульного контролю
5. Складання тематичного кросворду та тестів

Складання тематичного кросворду

Складання кросвордів дозволяє здобувачам більш глибоко засвоїти зміст тем, які включені до курсу «Основи наукових досліджень у фінансах», ознайомитися з понятійним апаратом, зрозуміти сутність категорій і понять.

Тематичний кросворд - присвячений одній темі з курсу «Основи наукових досліджень у фінансах», містить не менше 20 термінів.

Основні вимоги до складання кросвордів:

- це класичний кросворд. Він має бути компактним і відповідати основному правилу складання класичних кросвордів - слова можуть перетинатися, але не можуть мати суміжних клітин;

- українська мова;

- всі терміни повинні відповідати програмі курсу «Основи наукових досліджень та академічна доброчесність». Не допускається використання термінів з інших курсів (наприклад, назви операцій з похідними цінних паперів, спеціальні банківські та юридичні терміни тощо);

- завдання до зашифрованих термінів повинні бути у вигляді їх повних визначень.

Поруч у дужках подається правильна відповідь;

- слова в кросворді мають бути вписані без скорочувань, аббревіатури та ін.;

- кількість слів по вертикалі і по горизонталі повинна бути приблизно однаковою;

- кросворд, набраний на комп'ютері (шрифт 14, інтервал 1,0), здається викладачеві в охайному вигляді за такою структурою:

- титульний лист;

- пуста сітка кросворда з проставленою нумерацією клітин;

- заповнена сітка кросворда з проставленою нумерацією клітин;

- перелік завдань повинен бути надрукований у стовпчик (із зазначенням у дужках поряд із завданням правильних відповідей);

- перелік відповідей, надрукованих у стовпчик (з відповідною нумерацією);

- список використаної літератури.

Складання тематичних тестів

Основні вимоги до складання тестів:

- подається у надрукованому вигляді (14 шрифт, інтервал 1,0);

- завдання охоплюють одну тему курсу (містять не менше 15 завдань);

- тестове питання не повинно бути визначенням та не може бути поставлене таким чином, щоб відповіді були «так» чи «ні»;

до одного питання повинно бути запропоновано не менше 4 варіантів відповідей.

Правильною може бути лише одна відповідь, при цьому її слід виділити іншим шрифтом або іншим кольором;

перелік відповідей на тест, надрукованих у стовпчик, подається на окремому аркуші;

список використаних джерел.

Контроль за виконанням кросвордів і тестів відбувається шляхом перевірки викладачем правильності їх виконання.

9. Індивідуальні завдання

Заочна форма навчання

Індивідуальні завдання для здобувачів заочної форми навчання передбачає виконання контрольної роботи

Це завдання вимагає від здобувачів інтегрувати та використовувати свої знання з основ наукової діяльності, методології та методів наукових досліджень, їх пізнання. Рекомендації щодо виконання даного завдання наведено у Методичних рекомендаціях для виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Індивідуальне завдання здається не пізніше, ніж за два тижні до початку екзаменаційної сесії

10.Методи навчання

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; мозгова атака, «кейс-метод», індивідуальні заняття із підготовкою презентацій, розв'язанням конкретних ситуацій; консультації з викладачами; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle. Матеріали курсу «Основи наукових досліджень» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=140>. В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

Наявність технічних засобів навчання, комп'ютерна підтримка навчального процесу в системі Moodle, сучасна наочність сприяють реалізації дидактики: використанню методів ілюстрації, демонстрації, якісному проведенню практичних робіт, організації плідної навчально - дослідної та науково-дослідної роботи.

Інтерактивні методи навчання:

- «прес»-метод - допомагає здобувачам навчитися аргументовано і в чіткій формі формулювати та висловлювати свою думку з дискусійного питання;
- метод «Коло ідей», метою якого є залучення всіх здобувачів до обговорення проблеми.

Дистанційне навчання в Уманському НУ здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в УНУС і використовується система управління навчанням Moodle. Матеріали курсу «Основи наукових досліджень у фінансах» розміщені на платформі Moodle. UKR: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=140>. В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок здобувачів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Meet, Moodle.

11.Методи контролю

Головний засіб досягнення поставлених цілей - комбінація поточного (модульного) контролю знань здобувачів. Підсумкова рейтингова оцінка складається з поточного (модульного) контролю та підсумкового(модульного) контролю(екзамен).

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю - 70.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів є:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
2. Виконання самостійної роботи.

(1) При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; правильність написання тестового письмового контролю на практичному занятті.

Система оцінювання активності роботи:

а) змістовні відповіді з питань семінарів - 0-2 бали.

б) письмовий тестовий контроль - 0-2 бали.

(2) При контролі виконання самостійної роботи оцінці підлягають: складання

кросвордів та тематичних тестів, написання та презентація рефератів.

Система оцінювання самостійної роботи

- система оцінювання самостійної роботи з градацією 0,1 балів:

в) складання кросворду - 0-1 бали.

г) складання тематичних тестів - 0-1 бали.

д) підготовка та презентація реферату - 0-7 балів.

Критеріями оцінки реферату є змістовність, структурованість, зрозумілість і лаконічність.

3. Система оцінювання виконання завдань модуля: 0-10 балів.

За використання недозволених джерел і підказок студент отримує 0 балів. На модульний контроль виносяться 30 тестових питань. За 1 вірно вирішене тестове питання студент отримує 0,2 бала.

Проводячи роботу з підготовки до виконання модульних завдань, здобувач самостійно здійснює систематизацію вивченого матеріалу, а також інших тем і питань для самостійного опрацювання, які включено до модуля.

Модульний контроль здійснюється у два етапи у вигляді письмової контрольної роботи (30 тестових завдань). Викладач, який проводить практичні заняття, формує тести. До модуля можуть включатися теми, які винесені для самостійного опрацювання. Тривалість одного модуля - 1 академічна година. Письмові роботи зберігаються на кафедрі до закінчення семестру.

Бали за додаткову роботу – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах – 1–10 балів; публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1–10 балів.

Виконання здобувачами вищої освіти завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Підсумковий контроль.

Форма проведення підсумкового контролю з дисципліни «Бізнес-планування» є комбінованою: передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект із десяти тестових завдань. Повна та вичерпна відповідь на кожне з питань оцінюється за шкалою від 0 до 10 балів. За 1 правильно вирішене тестове завдання студент отримує 1 бал.

Загалом під час екзамену здобувач може отримати 30 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах» (денна форма навчання, екзамен)

	Поточний (модульний) контроль												Бали за додаткову роботу	Підсумко вий контроль	Сума балів
	Змістовий модуль 1 (29 балів)						Змістовий модуль 2 (31 бал)								
	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	ПМК 1	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	ПМ К 2			
Сума балів, всього	4	4	5	5	5	6	5	5	5	5	5	6	10	30	100
Практичні заняття	3	3	4	4	4		4	4	4	4	4				
Самостійн а робота	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1				

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах» (заочна форма навчання, екзамен)

	Поточний (модульний) контроль												Індивідуальне завдання	Бали за додаткову роботу	Підсумковий контроль	Сума балів
	Змістовий модуль 1 (16 балів)						Змістовий модуль 2 (19 балів)									
	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	ПМК 1	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	ПМК 2				
Сума балів, всього	2	2	2	2	2	6	3	2	2	2	2	6	25	10	30	100
Практичні заняття							1	1	1	1	1					
Самостійна робота	2	2	2	2	2		2	1	1	1	1					

Критерії оцінювання знань студентів при виконанні та захисті контрольної роботи

	1. Текст контрольної роботи	15 балів
1.1	Відповідність логічної побудови роботи назві теми, а також поставленим цілям і завданням, пропорційність структури роботи	5
1.2	Правильність оформлення роботи (нумерація сторінок, оформлення титульного аркуша, дотримання вимог до розміру полів, шрифту, міжрядкового інтервалу та інше), відсутність редакційних помилок	
1.3	Повнота і відповідність висновків змісту роботи	
1.4	Якість і глибина теоретико-методологічного аналізу проблеми. Наявність та якість критичного огляду літературних джерел. Самостійність суджень і викладу матеріалу (наявність формулювання власної думки студента – автора)	5
1.5	Правильність виконання практичного ситуаційного завдання. Обґрунтованість висновків. Правильно вказані нормативні документи	5
	2. Захист контрольної роботи	10 балів
2.1	Вміння стисло (в межах регламенту), послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження.	5
2.2	Повнота і ґрунтовність відповідей на запитання викладачів, здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди	5

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
74-81	C	
64-73	D	зараховано
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12.Методичне забезпечення

1. Мельник К.М., Гузар Б.С., Колотуха С.М. Інструктивно-методичні матеріали для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2025. 62 с.

78. Мельник К.М., Гузар Б.С., Колотуха С.М. Методичні матеріали, завдання та вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної і заочної форми навчання спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2025. 18 с.

79. Мельник К.М., Гузар Б.С., Колотуха С.М. Методичні матеріали та вказівки для виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2025. 16 с.

4. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.URL. <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1399>.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

13.1Базова

1. Бабайлов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Харків: Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т; Бровін О. В., 2019. 148 с.

2. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.

3. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. К.: Ліра-К, 2018. 352 с.

4. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень. Підручник. Ювілейна серія НЮУ 215 років. Харків: В-во «Право», 2019. 368 с.

5. Євтушенко М., Хижняк М. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.

6. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень : навчальний посібник. Центр навчальної літератури. 2019. 350 с.

7. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень. навч. посіб.2-ге вид. К. Алерта, 2019. 492 с.

8. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В. П. Горина. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2023. 170 с.

9. Надикто В.Т. Основи наукових досліджень : підручник (стереотипне видання). Херсон : ОЛДІ- ПЛЮС.2024. 268 с.

10. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / О. М. Сінчук та ін. Кременчук: ПП «Щербатих О. В.», 2022. 196 с.

11. Партико З.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Ліра-К, 2018. 232 с.

12. Рассоха І. М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень. Х.: ХНАМГ, 2019. 76 с.

13. Самсонов В., Сільвестров А., Тачиніна О. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: навчальний посібник. К.: НУХТ, 2022. 385 с.

14. Соловійов С. М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 176 с.

15. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень. К.:Знання, 2021. 317 с.

16. Тарелкін Ю. П. Методологія наукових досліджень / Ю. П. Тарелкін, В. О. Цикін. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2019. 194 с.
17. Secinaro S., Calandra D., Petricean D., Chmet F. Social Finance and Banking Research as a Driver for Sustainable Development: A Bibliometric Analysis. Sustainability. 2021. Vol. 13. No 330. URL: <https://doi.org/10.3390/su13010330>.
18. Skliar A., Boltyanskyi B. Research of the cereal materials micronizer for fodder components preparation in animal husbandry. – Modern Development Paths of Agricultural Production. Springer Nature Switzerland AG. 2019. Pp. 249-258.
19. Komar A. S. Justification of the energy saving mechanism in the agricultural sector. Engineering of nature management. 2021. No1(19). pp. 7– 12.
20. Vuong QH., Nguyen H.T.T., Pham TH. et al. Assessing the ideological homogeneity in entrepreneurial finance research by highly cited publications. Humanit Soc Sci Commun. 2021. Vol. 8, No 110. URL: <https://www.nature.com/articles/s41599-021-00788-9>.

13.2 Допоміжна

1. Бабух І. Б. Актуальність та специфіка сучасної методології наукових досліджень. *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2023. № 3 (318). С. 291– 294.
2. Вакуленко В. Л., Боярчук С. В. Ключові аспекти академічної доброчесності: запобігання плагиату. *Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія*. 2022. Вип. 13 (4). С. 26– 34.
3. Горин В. П., Дем'янишин В. Г., Лободіна З. М., Дем'янишин В. В. Методологічні підходи до дослідження державних фінансових ресурсів та фінансової безпеки суб'єктів господарювання в умовах реформування управління публічними фінансами. *Світ фінансів*. 2023. № 1. С. 31-47. DOI: 10.35774/Aef023.01.031.
4. Гузар Б.С. Методи та методологія наукових досліджень у фінансовій сфері. *Економіка і держава* № 1. 2022.С.87-95.
5. Доценко І. О. Академічна доброчесність у системі забезпечення якості вищої освіти. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2022. Вип. 32. С. 31- 42.
6. Кришталь Д.О. Механізми розвитку наукових досліджень у закладах вищої освіти. *Державне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 17-18 травня 2019 р. / за заг. ред. В. П. Садкового. Х. Вид-во НУЦЗУ, 2019. 347 с. С.30-31
7. Лобанов Л.М. Розвиток наукових досліджень у відділенні фізико-технічних проблем матеріалознавства НАН України. *Вісник НАН України*. 2019. № 1. С.19-29
8. Нормативно-правові акти про наукову та науково-технічну діяльність у вищих навчальних закладах України: у 2 кн. / за ред. Ю. І. Горобця, М. І. Панова. Х. Право, 2018. Кн. 1.784 с.
9. Носачова Ю., Іваненко О., Радовенчик Я. Основи наукових досліджень. К.: Кондор, 2020. 132 с.
10. Огляди ОЕСР на тему доброчесності в освіті: Україна 2017 / Переклад з англ.; Інститут розвитку освіти. К.: Таксон, 2017. 184 с.
11. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: Навч. пос. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 312 с.
12. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. К. : Центр учбової літератури, 2020. 352 с.
13. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. / О. П. Кириленко, В. В. Письменний. Тернопіль : ТНЕУ, 2021. 228 с.
14. Основні вимоги до оформлення бібліографічного опису документів. URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/dovidka/zrazky-bibliohrafichnykh-opysiv>
15. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 116 с.
16. Павленко В. В. Проблемні ситуації: поняття і типи. Нові технології навчання: *Збірник наукових праць Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства*

освіти і науки України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. К., 2019. Вип. 83. 292 с. С. 196–202.

17. Пенькова О.Г., Корман І.І., Семенда О.В. Теоретичні підходи формування наукових гіпотез в маркетингу. *Таврійський науковий вісник*. Серія: Економіка. Випуск 8, 2021.

18. Решетняк О.І. Перспективні напрями наукових досліджень у світі. *Економіка і держава* № 1. 2020. С. 107-114.

19. Товт В.А. Основи наукових досліджень та методика підготовки дипломних робіт: навч. посіб. Ужгород: ТОВ «РiК-У», 2019. 139 с.

20. Kenna R. A scientists' view of scientometrics: Not everything that counts can be counted. *Condensed Matter Physics*, 2017. 20. No. 1. P. 13803.

21. New stages of development of modern science in Ukraine and EU countries: monograph / edited by authors. 5th ed. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2019. 472 p.

22. Qualitative Research: Definition, Types, Methods and Examples. URL: <https://www.questionpro.com/blog/qualitative-research-methods/>

14. Інформаційні ресурси

1. Електронні каталоги інформаційних ресурсів. URL: <http://www.analitik.ru>.
2. Інформаційно-пошукова система. URL: <http://inpos.com.ua>.
3. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики України. URL: <http://www.minagro.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>.
6. Wikipedia. - URL: <http://www.wikipedia.org>.
7. Google Maps. URL: <http://maps.google.com>.
8. Wikimapia. URL: <http://wikimapia.org>.

15. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

16. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у фінансах», здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані здобувачами вищої освіти будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, здобувачам вищої освіти настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2025-2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Дисципліна «Основи наукових досліджень у фінансах» читається вперше, робоча програма є новорозробленою.

У 2025 році відкореговано перелік загальних і спеціальних компетентностей і програмних результатів, яких набувають здобувачі освіти під час навчання.